

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING
OM
HJØRRING KOMMUNALE
SKOLEVÆSEN

SKOLEAARET 1942—43

VED SKOLEINSPEKTØR V. SKJERK

HJØRRING
TH. MORTENSENS BOGTRYKKERI
1943

BERETNING

OM

HJØRRING KOMMUNALE SKOLEVÆSEN

SKOLEAARET 1942—43

VED SKOLEINSPEKTØR V. SKJERK

HJØRRING
TH. MORTENSENS BOGTRYKKERI
1943

Hjørring Skolekommission.

- Hr. Provst *Hermansen*, Formand.
Hr. Møbelhandler *Christensen*.
Hr. Lærer *B. Christensen*.
Hr. Tømrer *Niels Andersen*.
Hr. Redaktionssekretær *E. Glerup*.

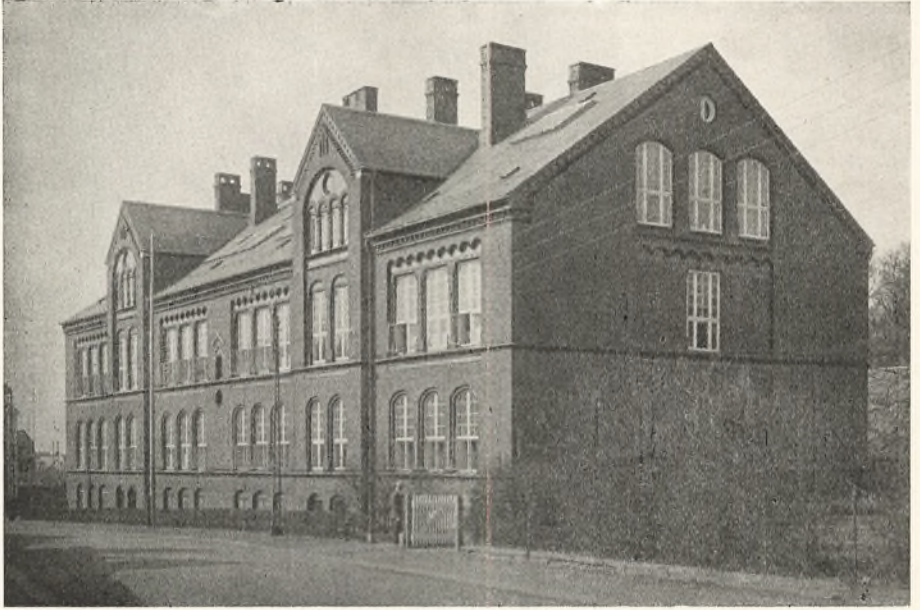
Overlærer Hansen

træffes paa Vestre Skoles Kontor sikrest hver Skoledag
Kl. 8 og 1—2. (Telefon 195.)

Skoleinspektør Skjerk

træffes paa Østre Skoles Kontor sikrest hver Skoledag
Kl. 8—9 og 1—2. (Tlf. 377 — privat Tlf. 699.)

Vestre Skole.

Østre Skole.

Forældreraadene.

- I. Vestre Kommuneskole, valgt den 12. Okt. 1938.**
    1. Postbud *W. Willumsen*, Formand.
    2. Barbermester *Jens Jørgensen*.
    3. Slagteriarbejder *Jens Emil Jensen*.

  - II. Østre Kommuneskole, valgt den 11. Okt. 1938.**
    1. Bagermester *A. Clausen*, Formand.
    2. Fyrbøder *Ejner Jensen*.
    3. Fru *Anna Marie Jensen*.

  - III. Hedeskolen, valgt den 24. Maj 1938.**
    1. Avlsbruger *August Pedersen*, Bredkær.
    2. Gaardejer *Peter Justesen*, Axelholm.
    3. Avlsbruger *Thøger Larsen*, Bredkær.
-

Oversigt over Fordelingen af skolesøgende Børn i Hjørring Skoler
den 31. December 1942.

Elever		Kommunale Skoler								Hjørring private Realskole		Hjemmehørende			
		Gymnasiet		Vestre Skole		Østre Skole		Ialt				andre Kommuner		Hjørring Kommune	
		D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.		
Under i . . . . . Over	under- visnings- pligtig Alder			28	29	10	6	38	35	0	0	2		36	
		85	93	252	237	223	271	560	601	58	48	56	48	562	601
		117	92	8	13			125	105	34	32	69	48	90	
Ialt		202	185	288	279	233	277	723	741	92	80	127	96	688	741
Tilsammen		387		567		510		1464		172		223		1413	
												1636			
pCt. af samtlige skolesøgende Elever		23,66		34,66		31,17				10,51					
Hjemmehørende i andre Kommuner		57	38	2	2			59	40	68	56				
I Hjørring Kom- mune		145	147	286	277	233	277	664	701	24	24				
pCt. af skole- søgende Elever fra Hjørring Komm.		20,67		39,84		36,09				3,40					

Den 31. December modtog **1636** Elever Undervisning i Byens Skoler og Antallet af Byens **undervisningspligtige** Børn var **1163** (562 D. og 601 P.)

Det samlede Antal Elever i de kommunale Skoler var **1464** (1941: 1399; 1940: 1360; 1939: 1378).

Timefordelingen.

	1. Klasse	2. Klasse	3. Klasse	4. Klasse	5. Klasse	6. Klasse	7. Klasse
Dansk	7	9*)	8	8	8	8	8
Skrivning	2	3	3	D3 P2	2	1	1
Regning	5	6	6	6	6	6	6
Religion	1	2	2	3	3	3	2
Historie			2	2	2	2	2
Geografi			2	2	2	2	2
Naturkundsk..		1	1	2	2	D 3	D 4
Sang	1	1	1	1	1	1	1
Tegning				D 1	D 2	D2 P2	D2 P2
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2
Haandgerning		P 3	P 3	P 4	P 5	P 3	P 3
Sløjd					D 3	D 3	D 3
Husgerning						P 3	P 4
Engelsk					(3)	(3)	(3)
Ialt: Drengene	18	24	27	30	33 (36)	33 (36)	33 (36)
Ialt: Piger	18	27	30	32	33 (36)	33 (36)	33 (36)

*) 1 ugentlig Time til Historie.

Desuden 1 ugentlig Time til Korsang med Elever fra 5., 6. og 7. Klasse.

8. Klasse.

Fra 1. August 1937 gælder følgende Fag- og Timefordeling:

	Drengene	Fælles	Piger
Emneundervisning (Dansk, Samfundslære o. lign.) og Sang		7	
Færdigheder (Regning, Bogføring og Skrivning)	1	5	
Sløjd og Tegning	6 (4)		
Haandgerning			4
Husgerning	(4)		4
Gymnastik og Hygiejne	5 (3)		4
Ialt	12	12	12

Tallene i Parentes angiver de paagældende Fags Timetal, hvis Drengene deltager i Husgerning.

Den nye Skoleplan.

Fra 1. August 1940 traadte en ny Skoleplan i Kraft. De Punkter, hvori denne Skoleplan er forskellig fra den hidtil gældende, er i det væsentlige følgende:

Grundskolen, der tidligere regnedes fra 1.—4. Klasse, er nu udvidet til at omfatte de 5 første Klasser. 6., 7. og 8. Klasse benævnes nu henholdsvis I, II og III eksamensfrie Mellemskoleklasse.

Overgangen fra Grundskolen til Gymnasiet foregaar fremtidig fra 5. Grundskoleklasse, dog er der Adgang til, at fremmelige Børn fra 4. Klasserne kan optages i Gymnasiets 1. Mellemskoleklasse.

Al Undervisning i de kommunale Skoler er gratis for *undervisningspligtige* Børn, hvis Forældre er bosiddende i Hjørring Kommune. Til de undervisningspligtige Børn henregnes Børn i I—IV Mellemskoleklasse.

For Børn af Forældre, der er bosiddende i Hjørring Kommune, fastsættes Skolepenge efter følgende Skala:

Indkomst:	Realklassen:	Gymnasieklassen:
under 2400 Kr.	0 Kr. aarlig	0 Kr. aarlig
2400—2799	40 " "	60 " "
2800—3199	90 " "	120 " "
3200—3599	140 " "	180 " "
over 3600	190 " "	240 " "

Som Indkomst beregnes den af Ligningsmyndighederne ansatte eller godkendte Indkomst med Fradrag af 300 Kr. pr. skolesøgende eller endnu ikke undervisningspligtigt Barn.

Betalingen for Børn af udenbys boende Forældre fastsættes saaledes:

1.—4. Mellemskoleklasse	160 Kr. aarlig
Realklassen	190 " "
Gymnasieklasserne	240 " "

Af Søskende, hvortil henregnes Adoptiv- og Plejebørn, betales der for den ældste helt Kontingent, for

den næstældste $\frac{3}{4}$ og for de følgende $\frac{1}{2}$ Kontingent. For en Elev, som indgaar i Skolen efter Midten af en Maaned, betales for den første Maaned halv Kontingent.

Udmeldelse af Skolen maa ske med en hel Maaned's Varsel; der betales altsaa for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker, og for den følgende. Fra 1. Maj modtages Udmeldelser som Regel kun til Skoleaarets Udgang.

Byraadet kan tillade, at Børn fra andre Kommuner søger Kommuneskolerne, imod at der betales

8 Kr. pr. Maaned pr. Elev i Grundskolen og
13 Kr. pr. Maaned pr. Elev i Mellemskolen.

Ved Vestre og Østre Kommuneskole findes 2 Afdelinger, nemlig Grundskolen (1.—5. Klasse), hvorfra flinke Børn i 11 Aars Alderen kan gaa over i Eksamensmellemskolen, og den eksamensfri Mellemskole (6. (I), 7. (II) og 8. (III) Klasse) med udvidet Undervisning,

Vestre Skole har i det forløbne Skoleaar haft 24 Klasser, hvoraf een 8. Klasse med 8 Dreng og 12 Piger. Østre Skole har haft 20 Klasser.

Der er undervist i Tysk i 8. Klasse. Deltagelse i dette Fag er frivillig, og der har i Undervisningen deltaget 8 Elever.

Til- og Afgang af Elever i Kommuneskolerne har været:

	Vestre Skole		Østre Skole	
	Drenge	Piger	Drenge	Piger
Børneantallet den 1. Januar 1942	281	281	217	260
Tilgang fra Hjemmet	50	49	43	46
Tilgang fra andre Skoler i Kommunen	4	8	1	2
Tilgang fra Skoler i andre Kommuner	6	11	14	19
Tilgang ialt	60	68	58	67
Ialt undervist	341	349	275	327
Afgang ifølge Skoleplanen	19	36	17	17
Afgang til andre Skoler i Kommunen	23	19	14	23
Afgang til Skoler i andre Kommuner	11	15	11	10
Afgang ialt	53	70	42	50
Børneantallet den 31. December 1942	288	279	233	277

Der er i Aarets Løb undervist ialt 1292 Børn, 616 Drenge og 676 Piger og det samlede Børnetal den 31. December 1942 var 1077, 521 Drenge og 556 Piger.

Procenttallet af Forsømmelser har været:

1942		Vestre Skole	Østre Skole
Forsømte Dage	Sygdom	5,17 (7,15)	5,02 (6,61)
	Anden lovlig Grund	0,38 (0,48)	0,81 (1,23)
	Uden lovlig Grund	0,01 (0,01)	0,01 (0,02)
Mødte Dage		94,44 (92,36)	94,16 (92,14)

Tallene i Parentes gælder det foregaaende Aar.

I de sidste 3 Aar er der for Forsømmelser uden lovlig Grund idømt **Mulkter** til følgende Beløb:

Aar	Vestre Skole	Østre Skole
1940	Kr. 12,00	Kr. 10,00
1941	„ 10,00	„ 24,00
1942	„ 61,00	„ 0,00

Medens Bøderne for ulovlige Forsømmelser hidtil har været ikendt efter en stigende Skala, der begyndte med 12 Øre pr. Dag pr. ulovlig forsømt Dag og kun kunde stige til 1 Kr., og det endda inden for en Periode paa 6 Maaneder, bliver Forholdet efter 1. April 1938 det, at Bøderne for hvert Barn for hver ulovlig forsømt Dag *begynder* med 1 Kr. og kan stige til **3 Kr.** Det kan derefter sikkert ikke *betale sig* at holde Børnene fra Skole.

Til Forældrene!

Udeblivelser fra Skolen paa Grund af Barnets Sygdom eller smitsom Sygdom i Hjemmet skal anmeldes til Skolen *samme* Dag, enten skriftligt eller ved paa-lideligt Bud. Lægeattest kan kræves.

Ønskes et Barn fritaget af andre Grunde, maa Til-ladelse forud indhentes fra Skolen, da Forsømmelsen ellers betragtes som *ulovlig*.

NB. Et Barn *maa gerne søge Skolen*, selv om der i Hjemmet er Patienter, der lider af *Mæslinger, Kighoste, Røde Hunde, Skoldkopper, Rosen, Faa-resyge* eller *Halsbetændelse*.

Forekommer derimod *Influenza* i et Hjem, maa Børn derfra ikke komme i Skole, før den syge har været *feberfri* i 3 Dage.

Skolesparekassen i 1942—43.

	Vestre Skole	Østre Skole
Samlet Indskud	Kr. 10.289,85	Kr. 7.013,89
Tilskrevne Renter	„ 460,77	„ 286,56
Sparernes Antal har af Børnetallet været	81 %	88,8 %

Lærer- og Børnebogsamlingerne i 1942—43.

		Vestre Skole	Østre Skole
Lærer- bogsamlingerne	Komm. Tilskud	150 Kr.	150 Kr.
	Antal Bind	866 Bd.	497 Bd.
Børne- bogsamlingerne	Amtets Tilskud	25 Kr.	25 Kr.
	Komm. Tilskud	250 „	250 „
	Antal Bind	943 Bd.	1884 Bd.
	Antal Laanere	162	210
	Antal Udlaan	4359	5256

Oversigt

over Afhængigheden mellem de i Tidsrummet 1902—1935 i Hjørring Købstad fødte Børn og de i Tidsrummet 1909—1942 i de offentlige Skoler indmeldte Børn i 7 Aars Alderen samt en Sandsynlighedsberegning af, hvorledes Forholdet antagelig vil stille sig for Indmeldelserne i Aarene 1943—1949.

Fødte			Indmeldte			Procenttal af indmeldte	
Aar	Antal	Antal i Perioden	Aar	Antal	Antal i Perioden	Aar	Perioden
1902	272	1104	1909	181	741	66,2	67,01
1903	269		1910	179		66,5	
1904	267		1911	181		67,8	
1905	296		1912	200		67,6	
1906	265	1443	1913	167	1003	63,0	70,00
1907	290		1914	218		75,2	
1908	294		1915	222		75,5	
1909	288		1916	201		67,7	
1910	296		1917	195		65,9	
1911	241		1283	1918		195	
1912	266	1919		201	75,6		
1913	278	1920		211	75,9		
1914	261	1921		198	75,8		
1915	237	1922		174	73,4		
1916	266	1338		1923	190	947	71,4
1917	251		1924	182	72,5		
1918	272		1925	212	77,9		
1919	244		1926	179	73,3		
1920	305		1927	184	60,3		
1921	259		1227	1928	165		874
1922	237	1929		156	66,4		
1923	253	1930		205	81,0		
1924	244	1931		172	70,5		
1925	234	1932		176	75,2		
1926	226	989		1933	172	784	
1927	200		1934	167	83,5		
1928	198		1935	144	72,7		
1929	171		1936	147	86,0		
1930	194		1937	152	78,3		
1931	179		1001	1938	133		897
1932	187	1939		186	99,5		
1933	181	1940		181	100,0		
1934	244	1941		208	85,2		
1935	210	1942		188	89,5		

Af Oversigten fremgaar, at Forholdet mellem Antallet af indmeldte Børn i 7 Aars Alderen og Fødseltallet 7 Aar forud har — naar man samler Tallene i Grupper paa 5 Aar — været stigende i Tiden fra 1902 til 1935, selv om Procenttallene for de enkelte Aar har været underkastet Svingninger, saaledes for den sidste 5-aarige Periode, hvor Procenttallet et enkelt Aar endog har været 100.

Regner man med, at det nævnte Procenttal i den kommende Tid vil ligge omkring Tallet for den sidste Periode, vil der være Sandsynlighed for, at Indmeldelserne for Aarene 1943—49 saa nogenlunde vil forme sig som anført i nedenstaaende Tabel:

Fødte		Indmeldte	
Aar	Antal	Aar	Antal
1936	193	1943	ca. 170
1937	192	1944	„ 170
1938	200	1945	„ 180
1939	191	1946	„ 170
1940	231	1947	„ 208
1941	212	1948	„ 190
1942	255	1949	„ 230

Imidlertid maa disse Tal selvfølgelig betragtes med Forbehold, idet Dødeligheden blandt Børn under 7 Aar, Til- og Fraflytning og andre uforudsete Forhold kan komme til at indvirke paa Tallene, ligesom disse ogsaa kan komme til at udvise Svingninger fra Aar til andet.

Ungdomsskole- og Aftenskole- arbejdet i 1942—43.

Som Følge af de to nye Love af 4. Juli 1942:

- 1) Lov om Ungdomsskoler for den ufaglærte Ungdom og
- 2) Lov om Tilskud til Aftenskoler,

er Tilsynet med Ungdomsskoler og Aftenskoler fremtidigt henlagt til „Ungdomsskolenævnet“, medens Skolekommissionen hidtil har ført dette Tilsyn.

I November Maaned 1942 foretoges det første Valg til Ungdomsskolenævnet, og Nævnet kom til at bestaa af nedennævnte Medlemmer:

1. Bogtrykker *H. F. Bjørn*,
valgt af Byraadet.
2. Møbelhandler *Niels Christensen*,
valgt af Byraadet.
3. Borgmester *Johs. E. Rasmussen*,
valgt af Skolekommissionen.
4. Lærer *Valdemar Yde*,
valgt af Skolekommissionen, Formand.
5. Lærer *P. Horn*,
valgt af Fælleslærerraadet.
6. Lærer *Børge Christensen*,
valgt af Fælleslærerraadet.
7. Direktør *Erik Blumensaadt*,
valgt af Arbejdsgiverforeningen.
8. Montør *Hans Mathiasen*,
valgt af Arbejdernes Fællesorganisation.

I Medfør af Ungdomsskolelovens § 5, Stk. 1, e, supplerede Nævnet sig med:

9. Fru Landinspektør *Simonsen*,
valgt af Hjørring Husmoderforening.
10. Fru Togbetjent *Plougholt*,
valgt af Arbejdernes Oplysningsudvalg.
11. Spinder *Niels Pedersen*,
valgt af Arbejdernes Oplysningsudvalg.
12. Arkitekt *Gunnar Hansen*,
valgt af K. F. U. M.

Paa Grund af Byraadsvalget den 5. Maj d. A. maatte der foretages Nyvalg til Nævnet, der i Henhold til Ungdomsskolelovens § 5, Stk. 1, sidste Punktum, har Valgperiode sammen med Skolekommissionen. Efter dette Nyvalg har Nævnet følgende Sammensætning:

1. Bogtrykker *H. F. Bjørn*,
valgt af Byraadet.
2. Møbelhandler *Niels Christensen*,
valgt af Byraadet.
3. Redaktionssekretær *E. Glerup*,
valgt af Skolekommissionen.
4. Tømrer *Niels Andersen*,
valgt af Skolekommissionen.
5. Lærer *Børge Christensen*,
valgt af Lærerraadet, Formand.
6. Lærerinde Frk. *Else K. Nørgaard*,
valgt af Lærerraadet.
7. Direktør *Erik Blumensaadt*,
valgt af Arbejdsgiverforeningen.
8. Montør *Hans Mathiasen*,
valgt af Arbejdernes Fællesorganisation.

I Medfør af Ungdomsskolelovens § 5, Stk. 1, e, supplerede Nævnet sig med:

9. Fru Landinspektør *Simonsen*,
valgt af Hjørring Husmoderforening.

10. Fru Togbetjent *Plougholt*,
valgt af Arbejdernes Oplysningsudvalg.
11. Spinder *Niels Pedersen*,
valgt af Arbejdernes Oplysningsudvalg.
12. Arkitekt *Gunnar Hansen*,
valgt af K. F. U. M.

Som i tidligere Aar har der for flere Fags Vedkommende været ret store Vanskeligheder at overvinde ved Fremskaffelsen af Undervisningsmateriale; men Undervisningen har dog saa nogenlunde kunnet gennemføres i det sædvanlige Omfang, og nedennævnte Ungdoms- og Aftenskoler har haft Lokaler i Kommunens Skoler og faaet Tilskud til Driften efter Aftenskoleloven af 4. Juli 1942.

1. **Den kommunale Ungdomsskole for unge Kvinder.** (Lokale og Tilskud.)
Fag: Kvindelig Husgerning. 80 Elever. 201 Timer.
2. **Hjørring Husmoderforenings Aftenskole.** (Lokale og Tilskud.)
Fag: Haandgerning. 104 Elever. 336 Timer.
3. **Hjørring Husmoderforenings Aftenskole for Husassistenter.** (Lokale og Tilskud.)
Fag: Husgerning, Haandgerning, Barnepleje, Samaritergerning. 15 Elever. 524 Timer.
4. **Arbejdernes Aftenskole.** (Lokale og Tilskud.)
Fag: Dansk, Regning, Engelsk, Sundhedslære, Samfundslære, Haandgerning, Sløjd, Husgerning. (Flere Elever har deltaget i flere Fag.) 324 Elever. 700 Timer.
5. **Hjørring Amts Tunghøreforenings Aftenskole.** (Lokale og Tilskud.)
Fag: Mundaflysning. 22 Elever. 50 Timer.
6. **Hjørring Amts landøkonomiske Selskabs Aftenskole.** (Tilskud og delvis Lokale.)
Fag: Husgerning og Haandgerning. 52 Elever. 208 Timer.

7. Venstres Ungdoms Studiekreds. (Lokale og Tilskud.)

Fag: Samfundslære. 34 Elever. 40 Timer.

8. K. F. U. M.s Aftenskole. (Tilskud.)

Fag: Husflid. 66 Elever. 516 Timer.

Arbejdsteknisk Skole, der sorterer under Teknologisk Institut og paa særlig Maade faar Tilskud fra Stat og Kommune, har haft Lokale paa Østre Skole.

Fag: Dansk, Regning, Erhvervsfysik. 29 Elever. 165 Timer.

Hjørring Handelsskole og Stenografisk Forening har benyttet Lokaler paa Vestre Skole.

Som i tidligere Aar har Gymnastiksalene ved de kommunale Skoler været benyttet af Byens Idrætsfolk i det Omfang, Brændselsrestriktionerne og Salenes Benyttelse til andet Formaal har tilladt.

Skolelægen.

Af Skolelægens Instruks anføres følgende Bestemmelser, der maa anses for at være af særlig Interesse for Hjemmene:

§ 1.

Skolelægens Arbejde er at føre systematisk Tilsyn med Børnenes Helbredstilstand i Hjørring Gymnasium, Vestre og Østre Kommuneskole.

Arbejdet skal tilrettelægges saaledes, at det bliver et virkeligt forebyggende Arbejde, der gøres, saa at der føres en regelmæssig Kontrol med Børnenes Sundhedstilstand.

§ 2.

Skolelægens Arbejde er rent visiterende; al Behandling maa overlades til Barnets egen Læge.

§ 3.

Alle nyoptagne Børn undersøges i afklædt Tilstand. Undersøgelsen omfatter Maal og Vægt, Udseende (Underernæring), Huden, Holdningsfejl (skæv Ryg), Talefejl, Synsstyrke, Høreevne, Sygdomme i Næse og Svælg, Hjertefejl, Brok, Tuberkulose (Oplysninger om Tuberkulose i Hjemmet), Urinundersøgelser eller eventuelt andre særlige Undersøgelser af Betydning.

Ved Undersøgelser af Elever i 1. Klasse skal en af Forældrene eller en af disse godkendt voksen saa vidt muligt være til Stede for at hjælpe med Af- og Paaklædning og for at give Oplysning om Elevens

tidligere Helbredstilstand. Alle Undersøgelser foretages i Lægeværelset paa Vestre Kommuneskole, hvor Skolelægen skal være at træffe mindst een Time daglig i 3 Dage om Ugen.

Til Hjælp for Skolelægen antages en Klinikdame, hvis Virksomhed nærmere afgrænses ved en særlig Instruks.

§ 4.

Skolelægen undersøger, saa ofte han finder det fornødent, de Elever, der skønnes lidende af Mangler, der kan have Betydning for Skolebarnet, og indfører Navne og Mangler i en særlig Fortegnelse.

Finder Skolelægen, at en Elev lider af en Sygdom eller Svaghed, der efter hans Skøn bør underkastes en Lægebehandling, giver han paa en dertil bestemt Blanket Hjemmet Meddelelse herom. Elevernes Helbredskort, hvorpaa er indført de ved Undersøgelserne i § 3 fundne Resultater, forsynes med en Bemærkning om, at Hjemmet har faaet denne Meddelse.

Skolelægen kontrollerer paagældende Elevs Tilstand efter passende Tidsfrist og giver i fornødent Fald Hjemmet en fornyet Henstilling om at søge Læge eller tilsiger en af Forældrene til at give Møde paa Lægeværelset.

.....

§ 6.

Mindst een Gang aarlig underkastes alle Skolernes Elever en Undersøgelse, herunder ogsaa en Syns- og Høreprøve, samt Vejning og Maaling i fuldt afklædt Tilstand.

Desuden underkaster Skolelægen een Gang aarlig Eleverne i II Mellemskoleklasse en Farveblindheds Prøve. Findes herved usikker Farvesans, skal Hjemmet have skriftlig Underretning herom.

Vejning og Maaling af alle Piger samt af Drengene til og med 4. Grundskoleklasse kan foretages af Klinik-

damen under Skolelægens Ansvar. Øvrige Vejninger og Maalinger foretages af Skolelægen.

.....

§ 9.

Alle Børn underkastes en Tuberkulinprøve; de positivt reagerende undersøges, om de er syge af Tuberkulose, eventuelt henvises til deres egen Læge; de negativt reagerende prøves igen næste Aar og fremdeles hvert Aar.

Indberetning fra Skolelægen

1942—43.

Ved Skolelægens Undersøgelse ved Hjørring kommunale Skolevæsen i Skoleaaret 1942—43 er undersøgt 1336 Elever, heraf 687 Piger og 649 Dreng. Der fandtes ialt 1405 Skavanker, heraf 758 hos Piger og 647 hos Dreng. De fleste Skavanker er ubetydelige eller kræver i hvert Fald ikke Behandling for Tiden, men staar indtil videre under Skolelægens Opsigt. 123 Elever, heraf 68 Piger og 55 Dreng er henvist til Behandling hos deres Læge.

Skavankernes Fordeling fremgaar af nedenstaaende Skema:

	Piger	Dreng	Ialt
Overvægt	45	37	82
Undervægt	250	180	430
Daarlig Holdning.....	100	126	226
Platfod.....	66	56	122
Synsfejl.....	89	69	158
Store Mandler, „Polypper“	83	69	152
Mærker efter engelsk Syge	54	52	106
Hævede Kirtler	18	18	36

	Piger	Drenge	Ialt
Hjertefejl	7	5	12
Brok	3	11	14
Hudsygdom	9	9	18
Hovedlus	25	4	29
Daarlig Hørelse	5	7	12
Talefejl	1	4	5
Diverse	3	1	4

Der er ikke konstateret Kroplus og kun enkelte Tilfælde af Fnat. Hovedlus er kun konstateret paa Vestre og Østre Kommuneskole, ikke hos Mellemskole-eleverne. Selv om Tallet ikke er højt, er det værd at lægge Mærke til, at det er 5 Gange saa stort som foregaaende Skoleaar. Antallet af Elever med daarlig Holdning er ca. 4 Gange saa stort som ved sidste Undersøgelse. Vægtfordelingen er paa det nærmeste uforandret, saaledes at Hjørring stadig har usædvanlig faa overvægtige og mange undervægtige Børn.

I Efteraaret 1942 blev en Lærer indlagt paa Sygehus for en smittefarlig Lungetuberkulose. Alle Børn i de Klasser, hvor vedkommende havde undervist (ialt 311), blev snarest muligt tuberkuliprøvet, hvorefter de blev undersøgt paa Tuberkulosestationen i Hjørring. 12 af Børnene havde lettere Forandringer i Lungerne og kom under Kontrol af Tuberkulosestationen — ingen af dem har senere vist Symptomer paa Tuberkulose. Da det drejer sig om saa faa Børn, kan en eventuel Smitte ikke med Sikkerhed henføres til den syge Lærer. Ved Undersøgelse af Lærerpersonalet fandtes ingen med Symptomer paa Tuberkulose — 3 Lærere og 1 Lærerinde nægtede at lade sig undersøge.

Ialt er 1325 Børn blevet tuberkulinprøvede (Mantoux), heraf var 358 positive; foruden ovennævnte 311 Børn undersøgte paa Tuberkulosestationen alle positive, der ikke var undersøgt sidste Aar, samt alle positive i Afgangsklasserne. 34 Elever var „Omslagere“

(d. v. s. var negative sidste Aar, positive i Aar), 7 var „Tilbageslagere“ (d. v. s. positive sidste Aar, negative i Aar).

Hjørring, den 1. August 1943.

B. Fibiger,
Skolelæge.

Skoletandplejen.

Af „Regulativ for Hjørring kommunale Skoletandklinik“ anføres følgende Bestemmelser:

§ 2.

Ret til Behandling har alle Børn med Bopæl i Hjørring Kommune, som gaar i yngste Klasse (1. Skoleaar) i en af de kommunale Skoler.

§ 3.

Behandlingen er gratis og fortsættes til og med det Skoleaar, i hvilket Børnene fylder 14 Aar.

§ 4.

Børn, der første Gang indmeldes i Skolen paa et højere Klassetrin, der har Ret til Tandbehandling, kan ved Indmeldelsen optages i Skoletandplejen, men Tænderne maa da være fuldstændig istandsat forud.

§ 5.

Saaframt Behandling nægtes ved den første Henvendelse til Forældrene, mister Barnet Ret til fremtidig Behandling. Dog kan der i Undtagelsestilfælde, hvor særlige Forhold maatte tale derfor, og efter Ansøgning til Skolekommissionen i hvert Tilfælde gives Børn Adgang til paa et senere Tidspunkt at optages under Skoletandplejen efter de i § 4 nævnte Regler for tilflyttede Børn.

Saaframt et Barn ikke overholder de af Tandlægen givne Forskrifter, giver denne Indberetning til Skole-

kommissionen, som derefter efter Samraad med Tandlægen eventuelt kan bortvise Barnet fra Tandplejen.

§ 6.

Al Behandling foregaar paa den kommunale Skoletandklinik i bestemte Morgentimer (mellem 8—12) efter Aftale med Skolelederen, dog ikke Ferie- eller Fridage.

§ 7.

Ved det første Møde paa Klinikken faar hvert Barn udleveret et Mødekort, hvorpaa Afgangstid og Tid for næste Møde findes angivet. Kortet skal forevises for Klasselæreren før og efter hvert Besøg og skal efter endt Behandling opbevares af Klasselæreren. Kortet skal stedse medbringes ved hvert Besøg paa Klinikken, hvorfor det maa følge Eleven, saafremt denne skifter Klasse eller Skole inden for Kommunen.

§ 8.

Saafremt et Barn er fraværende paa Grund af Sygdom under den ordinære Behandling af Klassen, maa Klasselæreren give Tandlægen fornøden Meddelelse, saasnart Barnet atter møder paa Skolen, hvorefter det snarest vil blive tilkaldt til Behandling.

Oversigt over Skoletandklinikken Virksomhed

i Tiden 14. Aug. 1942 til 5. Juni 1943.

A. Behandlede Elever paa de forskell. Klassetrin.

	Grundskolen					Eksamens- fri Mellem- skole			Eksamens- mellemskole				Ialt
	1.	2.	3.	4.	5.	I 6.	II 7.	III 8.	I	II	III	IV	
Vestre Skole	102	105	90	87	69	34	31	20					538
Østre Skole	96	98	87	76	53	50	43						503
Gymnasiet									61	49	52	57	219
Priv. Realskole	2	3	2	3					11	6	8	5	40
	200	206	179	166	122	84	74	20	72	55	60	62	1300
	Samtlige Elever 2. Gang												1300
	Fra 6. og 7. Klasser udskrevne Elever, 3. Gang												40
	8. Klasser 3. Gang												20
	Systematisk behandlede											Ialt	2660

9 Elever fik Nødhjælpsbehandling.

6 Elever maatte opgives.

B. De foretagne Behandlinger har været:

1. Plomberinger	2731
2. Tandudtrækninger:	
a. Mælketænder	441
b. Blivende Tænder	124
	565
3. Tandrensninger	2228
4. Rodbehandlinger	103
5. Andre Behandlinger	39
	Ialt 5666

Hjørring, i August 1943.

J. Baaner-Larsen.
Skoletandlæge.

Forskellige Meddelelser.

1. Lærer Anders Davidsens Legat er uddelt til nedennævnte Børn

fra *Vestre Skole*:

- 7a. Eli Jensen, Inger Bøhlers, Birthe Jørgensen, Grethe Dam Jacobsen, Jørgen Grods, Bent Dam Jacobsen.
- 7b. Kaj Tage Jensen, Svend Erik Christensen, Kitty Jørgensen.
- 5a. Henny Lottrup, Hans Ove Jensen, Lise Flensted, Birthe Nielsen, Ove Christensen.
- 5b. Per Nystrup Nielsen, Birte Falk, Birte Knudsen, Svend Christensen.
- 5c. Jørn Træholt, Finn Østergaard.
- 4b. Annalise Jensen, Poul Westergaard;

fra *Østre Skole*:

- 7a. Marie Christensen, Birthe Bastholm, Tage Lykkegaard Poulsen, Henny Sørensen.
- 7b. William Jens Michelsen, Anita Elken, Else Sofie Andersen, Knud Dam Jakobsen.
- 6a. Else Kathrine Larsen, Kjeld E. Nielsen, Karen Margrethe Jensen.
- 6b. Poul Fendrich, Henny Jensen, Ella Petersen.
- 5a. Carl Erik Andersen, Birthe Andersen.
- 5b. Gudrun Nielsen, Gurli Sørensen.
- 4a. Erna Schmidt, Inga Hyldig.
- 4b. Kaj Jensen.
- 4c. Peter Thomsen.

2. Ferierejser.

Der er uddelt Fribilletter til Rejser med Stats- og Privatbaner til Skolerne i nedennævnte Antal:

Hjørring Gymnasium . . .	137	Billetter
Vestre Skole	206	„
Østre Skole	162	„
Den private Realskole . .	38	„

Ialt 543 Billetter

3. Færdselsforedrag.

Den 18. November holdt Propagandachef *Tage Kyster* fra Justitsministeriets Udvalg for større Færdselssikkerhed et Foredrag om dette Emne for de større Børn fra alle Byens Skoler. Foredraget, der var ledsaget af Lysbilleder, holdtes i Kinografen.

4. 700=Aars Jubilæum.

I Anledning af Hjørring Bys 700-Aars Jubilæum havde alle Skolebørnene fri den 31. Marts.

Dagen forud samlede Skolelederne alle Børnene til en Højtidelighed, hvor der blev afsunget nationale Sange, og hvor hver Skoleleder talte til Børnene om Emner fra Hjørring Bys Historie.

Børnene fra alle Skoler havde foretaget en Indsamling til en Gave til Byen. Det indkomne Beløb overgaves til den Komité, der har forestaaet en Indsamling til et Klokkespil til Sct. Cathrine Kirke.

Lærerpersonalet.

Afgang.

Den 7. Februar d. A. afgik Lærerinde Frk. *Sofie Christensen* ved Døden, og den 31. Maj fik Lærerinde Fru *Ingeborg Alleslev* sin Afsked med Pension.

Forfremmelser og Tilgang.

Fra 1. August 1942 kaldedes hidtilværende Time- lærer *Harald Sørensen* og hidtilværende Timelærerinde Frk. *Esther Hansen* til henholdsvis fast Lærer og fast Lærerinde.

Fra 1. August 1942 ansattes hidtilværende fast Vikar *Anna Andreassen* som Timelærerinde og Lærer *Børge Kolind Mathiassen*, Nykøbing M., som Time- lærer.

Fra 1. September 1942 ansattes Fru *Karen Marie Emilie Jønter* som fast Vikar.

Fra 1. Oktober 1942 kaldedes hidtilværende Time- lærer *Knud Olesen* til fast Lærer.

Fra 1. Juni 1943 ansattes Lærerinde Frk. *Karen Dorthea Christensen*, Ingstrup, som Timelærerinde.

Løse Vikarer.

Fru *Else Sørensen*, Fru *Thonnesen*, Frk. *Kirsten Svith Gruelund*, Hr. *Chr. Harken Nielsen*, Hr. *Asger Kirkegaard Jensen*, Hr. *Age Stenum Jensen*, Hr. *Orla Barkholt* og Hr. *Poul Fogtmann Have* har virket som løse Vikarer ved Skolevæsenet i det forløbne Aar.

Kursus.

Timelærerinde Frk. *Anna Andreassen* har haft et-aarigt Kursus i Husgerning.

Lærer *Th. Mikkelsen* har deltaget i et Kursus for Købstædernes Skolebibliotekarer, og Lærer *K. Olesen* i Fysik.

Instruktionskursus

er afholdt af den herværende Kreds af Danmarks Lærereforening saaledes:

Den 31. Oktober 1942: Dansk. Leder: Forfatteren, Lærer *Hans Povlsen*.

Den 2. December 1942: Individuel Undervisning i Dansk. Leder: Lærer *Anton Nielsen*.

Lærerhøjskolens Provinskursus.

September 1942—April 1943: Første Halvdel af Aarskursus i Engelsk. Lærer: Adjunkt *Flemming Hansen*.

November 1942—Marts 1943: Pædagogisk-psykologisk Studiekreds. Leder: Lærer *Anton Nielsen*.

Lærerpersonalets Forsømmelser paa Grund af Sygdom.

1942—43	Vestre Skole			Østre Skole		
	Antal Undervisningstimer	Antal Sygetimer	pCt. af Undervisningstimer	Antal Undervisningstimer	Antal Sygetimer	pCt. af Undervisningstimer
Læreriuder	10680	44	0,41	11620	685	5,90
Lærere . . .	16880	1205	7,14	11210	614	5,48

Lærerpersonalet den 31. Juli 1943.

Vestre Skole.

Navn	Født	Ansæt ved Hjørring Skolevæsen	Tjeneste- alder
<i>Overlærer:</i>			
A. M. Hansen	1880	$\frac{1}{3}$ 1928	$\frac{1}{3}$ 1928
<i>Lærere:</i>			
S. M. Erichsen, Viceinspekt.	1881	$\frac{1}{4}$ 1905	$\frac{1}{4}$ 1905
H. P. Petersen	1876	$\frac{1}{3}$ 1906	$\frac{1}{11}$ 1900
H. K. Blichfeldt (§ 35)	1883	$\frac{1}{9}$ 1913	$\frac{1}{12}$ 1908
J. Th. Mikkelsen	1892	$\frac{1}{9}$ 1916	$\frac{1}{3}$ 1916
E. Andersen	1902	$\frac{1}{10}$ 1926	$\frac{1}{1}$ 1927
F. B. Christensen	1908	$\frac{1}{11}$ 1930	$\frac{1}{5}$ 1932
Hakon Baggesen	1905	$\frac{1}{11}$ 1937	$\frac{1}{11}$ 1929
E. N. Vilsen	1914	$\frac{1}{8}$ 1939	$\frac{1}{9}$ 1938
H. E. Frandsen	1909	$\frac{1}{8}$ 1939	$\frac{1}{10}$ 1936
Harald Sørensen	1912	$\frac{1}{8}$ 1940	$\frac{1}{8}$ 1942
Knud Olesen	1907	$\frac{1}{8}$ 1941	$\frac{1}{8}$ 1933
<i>Lærerinder:</i>			
Fru A. Jensen	1884	$\frac{1}{8}$ 1909	$\frac{1}{8}$ 1909
Frk. K. M. Jensen (§ 35)	1905	$\frac{1}{12}$ 1929	$\frac{1}{12}$ 1930
Frk. I. E. Jørgensen	1905	$\frac{1}{10}$ 1933	$\frac{1}{12}$ 1930
Frk. S. B. Thomasen	1906	$\frac{1}{9}$ 1930	$\frac{1}{8}$ 1933
Frk. C. E. Hansen	1907	$\frac{1}{7}$ 1933	$\frac{1}{6}$ 1931
Frk. G. Poulsen	1906	$\frac{1}{8}$ 1935	$\frac{1}{10}$ 1937
<i>Timelærerinder:</i>			
Frk. Anna Andreassen	1914	$\frac{1}{2}$ 1941	
Frk. K. D. Christensen	1914	$\frac{1}{6}$ 1943	

Østre Skole.

Navn	Født	Ansæt ved Hjørring Skolevæsen	Tjeneste- alder
<i>Overlærer og Skoleinspekt.:</i>			
P. V. Skjerk	1874	²³ / ₃ 1918	¹ / ₄ 1918
<i>Lærere:</i>			
P. Finderup, Viceinspektør	1881	¹ / ₆ 1908	¹ / ₁₁ 1906
J. K. Løth, R. af D. (§ 35)	1880	¹ / ₄ 1909	¹ / ₂ 1904
H. Olsen	1881	¹ / ₅ 1910	¹ / ₅ 1910
V. Yde	1886	¹ / ₁₁ 1911	¹ / ₆ 1910
S. P. J. Horn	1880	¹ / ₅ 1912	¹ / ₄ 1906
P. B. Lauritsen	1877	¹ / ₆ 1904	¹ / ₆ 1904
F. C. Thrane	1895	¹ / ₄ 1929	¹ / ₁₂ 1921
Chr. M. Schmidt	1899	¹ / ₈ 1928	¹ / ₆ 1926
<i>Lærerinder:</i>			
Frk. M. Andersen	1887	¹⁹ / ₈ 1908	¹ / ₂ 1911
Frk. E. Pank Høgsted . . .	1892	¹ / ₆ 1920	¹ / ₁₁ 1916
Frk. N. Warthoe	1890	¹ / ₁₁ 1920	¹ / ₂ 1920
Frk. M. Hansen	1887	¹ / ₄ 1921	¹ / ₁₁ 1912
Fru I. Yde (§ 35)	1881	¹ / ₅ 1921	¹ / ₁₂ 1917
Frk. M. Ammitzbøll	1909	¹ / ₈ 1934	¹ / ₁₀ 1934
Frk. E. K. Nørgaard	1914	¹ / ₈ 1935	¹ / ₆ 1939
Frk. E. Hansen	1913	¹ / ₈ 1939	¹ / ₁₂ 1939
<i>Timelærer:</i>			
Børge Mathiassen . . . . . (ogsaa ved Vestre Skole)	1919	¹ / ₈ 1942	
<i>Fast Vikar ved begge Skoler:</i>			
Fru K. M. E. Jønler	1910	¹ / ₉ 1942	

Oversigt over Kommunens Udgifter til Folkeskolen (Beløbene er afrundet i hele Kroner):

Aar	1 Lærertilæg med Fradrag Statens Bidrag	2 Tilsyn paa Legepladserne	3 Vikarudgift	4 Pædagogiske og Rengøring	5 Lærer- og Børne- bogsamlinger	6 Undervisnings- midler	7 Belysning og Brændsel	8 Vedligeholdelse af Bygninger og Inventar	9 Bidrag til Amtskolefonden	10 Skatter og Afgifter	11 Forskellige Udgifter	Frageaar Skolepenge	Tilsammen	Udgift pr. Barn	Renter og Afdrag af Laan	Udgift pr. Barn	Gennemsnit af Børneantal
1931—32	106906	1800	512	14109	875	8085	7869	13614	11045	1832	8980	345	175284	149,94	16071	163,69	1169
1932—33	106569	1800	748	14587	850	8616	7974	10776	11147	2248	12339	291	177373	153,03	15914	166,76	1159
1933—34	104096	1800	1342	14994	850	11191	7744	12304	11147	2038	6256	223	173542	143,66	15756	156,76	1208 *)
1934—35	104893	1800	350	14834	875	9354	9094	16399	11126	2395	5837	163	176794	155,50	15958	169,53	1137 *)
1935—36	102792	1800	1450	15005	875	11698	8703	11654	13907	2133	6635	238	176414	159,65	21248	177,88	1105 *)
1936—37	109822	1800	769	13791	875	11083	10177	13230	16133	2328	3597	38	183567	173,67	19065	191,70	1057 *)
1937—38	105013	1800	1625	16934	875	11850	12512	22202	16985	3132	4252	142	197038	184,66	22734	205,97	1067 *)
1938—39	103978	1800	1963	17288	850	11112	9189	16528	18157	2777	7167	0	190810	190,05	26996	216,94	1004 *)
1939—40	101757	1800	492	18939	875	12754	13159	13196	17571	3640	17527	0	201712	197,95	25873	223,34	1019 *)
1940—41	101704	1800	420	19255	800	11717	20080	10251	18157	3359	7270	5	194808	192,50	25793	217,98	1012 *)

*) Antal pr. 1/1.

Udgifter

til de kommunale Folkeskoler i Aaret 1941—42.

1. Lærerlønninger med Fradrag af Statens Bidrag	118.064,09
2. Tilsyn med Legepladserne	1.800,00
3. Vikarudgifter	320,00
4. Pedeltjeneste og Rengøring	21.396,47
5. Lærer- og Børnebogsamlinger	800,00
6. Undervisningsmidler	13.714,57
7. Belysning og Brændsel	32.581,86
8. Vedligeholdelse af Bygninger og Inventar	4.803,87
9. Bidrag til Amtsskolefonden	19.814,40
10. Skatter og Afgifter	4.348,52
11. Forskellige Udgifter	10,229,37
	<hr/>
	227.873,15
÷ Skolepenge og Bøder	224,00
	<hr/>
	227.649,15
Renter og Afdrag	25.490,57
	<hr/>
	253.139,72
	<hr/>

Beregnet efter Børnetallet pr. 1. Januar 1942 (1039) bliver Kommunens Udgift pr. Barn Kr. 219,11. Medregnes Renter og Afskrivning (Afdrag) bliver den Kr. 243,63.

Værdien af de af Folkeskolen benyttede Bygninger med tilhørende Inventar er pr. 1. Marts 1941 ansat til **Kr. 397.161,44.**

Hjørring, i August 1943.

Skjerk.